WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807 / 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 88. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ТРАВНЯ (MAY) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 88. VOL. LXII.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРИЙНЯЛА ЗАКОН ПРО МОРСЬКИЙ ШЛЯХ СВ. ЛАВРЕНТІЯ

ЦЕ ВВАЖАЮТЬ НАЙБІЛЬШОЮ ПЕРЕМОГОЮ УРЯДУ АЙЗЕНҐАВЕРА; ЗДА ВИДАДУТЬ НА БУДОВУ ЦЬОГО ПЛЯНУ 105, А КАНАДА 200 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ; ОКЕАНІЧНІ КОРАБЛІ ЗМОЖУТЬ ПЛИСТИ ДО ВЕЛИКИХ ОЗЕР

Вашингтон. — Палата Репрезентантів прийняла більшістю 241 до 158 голосів закон про морський шлях св. Лаврентія, який ЗДА мають побудувати на спілку з Канадою. Цей закон прийняв Сенат ще 20 січня ц. р., і прийняття його вже запевнене, бо треба ще тільки узгіднити різниці, які існують між текстами обох законопроєктів. Представник Сенату, Гомер Ферґусон, заявив, що Сенат прийме цей закон у тій редакції, що його прийняла Палата Репрезентантів. Загально твердять, що прийняття цього закону — це найбільший успіх уряду президента Айзенгавера, бо всі президенти ЗДА після першої світової війни вносили проєкти на побудову цього каналу, але безуспішно. За законом голосували 144 республіканці, 96 демократів і один незалежний; проти були 94 демократи і 44 республіканці. Президент Айзенгавер заявив після прийняття цього закону, що він дуже вдоволений з цієї історичної події, яка сталася за його урядування і яка дозволить ЗДА співпрацювати з найближчим сусідом Канадою над побудовою цього морського шляху та причиниться до господарського розвитку обох заприязнених країн. Але перед прийняттям цього закону були спроби не допустити до його ухвалення, які одначе більшість конґресменів відкинула і не дозволила відослати законопроєкт назад до комісії. Згідно з обрахунком інженерів — гобудова цього морського шляху має коштувати ЗДА коло 105 мільйонів долярів, а Канада мала б видати на цю будову дещо більше, як 200 мільйонів долярів. Згідно з цим законом мають викопати канал на 27 стіп глибокий між Монтреалом і озером Ірі, а також поглибити інші місця ріки св. Лаврентія, щоб морські кораблі поємности 10,000 тонн могли плисти з Атлантійського океану до Великих Озер. Ці шлюзи мають бути на 800 стіп завдовшки і принаймні 30 стіп завширшки коло Інтернешенел Репідс на ріці св. Лаврентія, В ЗДА буде зорганізована окрема Корпорація Морського Шляху св. Лаврентія, яка буде діяти під наглядом президента, і вона здійснюватиме будову цього морського шляху. В Канаді діятиме подібна корпорація, і вони узгіднюватимуть спільно свої дії. На чолі цієї корпорації стоятиме її голова, містоголова і п'ять членів дорадників, яких іменуватиме президент, а затверджуватиме Сенат. Канада ще 1951 року прийняла закон про побудову цього шляху, і хотіла сама його здійснювати, якщо б ЗДА не хотіли приступити до спільної будови. В прикордонних містах стейту Ню Йорк привітали прийняття цього закону дзвоненням у дзвони, бо ця частина цього стейту гаряче підтримувала думку, щоб і ЗДА приступили до будови цього важливого для господарки країни морського шляху.

Едґар Гувер про боротьбу комуністів проти релігії

Вашингтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій, Дж. Едґар Гувер, виступаючи на зборах Товариства Військових Капелянів ЗДА, ствердив, що комуністи продовжують вести завзяту боротьбу проти релігії, і що для них однаково небезпечні всі віровизнання. До цього Гувер додав, що комуністи послуговуються тепер „делікатнішими методами" в боротьбі проти релігії і закликав окремі віроісповідні групи припинити взаємну боротьбу, бо вона йде лише на користь комуністів, які сіють „непорозуміння, суперечки та неозгоду" між тими, що їх поборюють. Широкий загал — сказав Гувер, навіть не знає про те, якими способами комуністи поборюють релігію, щоб тільки осягнути свої еґоїстичні заміри. Вони пролазять до церковних громад, щоб їх потайки розкладати, сіяти серед віруючих зневіру і вбивати авторитети.

Шість років чекає суд на голову комуністичної партії

Ню Йорк, Н. И. — Уряд не може здійснити свого пляну і судити голову комуністичної партії в ЗДА Вільяма З. Фостера, бо лікарі стверджують, що він хворий на серце і не може бути присутній на судовій розправі. Фостера оскаржено ще 20 липня 1948 року, разом з іншими 11 комуністичними провідниками. Всіх інших засуджено в 1919 році, і вони вже закінчують відбувати кару, а Фостер ще й досі не ставав перед судом. Цього року прокуратор Дж. Едвард Ломбард просив суд, щоб визначити лікаря, який дослідив би стан здоров'я Фостера, що не зважаючи на хворобу, пише статті і видає брошури та книжки. Але лікар знову ствердив, що Фостер не може прибути на розправу, бо стан його здоров'я не поліпшився.

Сенат уповноважує губернаторів іменувати конґресменів на випадок потреби

Вашингтон. — Сенатська Правнича Підкомісія прийняла зміну до Конституції, яку запропонував сенатор Вільям Ф. Новленд. Згідно з цією зміною, губернатори мали б право іменувати конґресменів, якщо б внаслідок воєнних дій звільнилося більше як 145 місць в Палаті Репрезентантів. Досі могли іменувати губернатори тільки сенаторів, в тому випадку, коли сенатор помер або зрезиґнував перед закінченням каденції Конґресу. Сенатор Новленд заявив, що неможливість заповнити місця конґресменів на випадок війни — це „велика прогалина в нашій національній безпеці". За цією поправкою Новленда заявилися і директор Цивільної Оборони Вол Пітерсон, представники Уряду Оборонної Мобілізації, державного департаменту і сенатор Гомер Ферґусон.

СЕНАТОР ЛІМЕН ВИСТУПИТЬ НА ЮВІЛЕЙНІЙ ІМПРЕЗІ УНС

Вашингтон. — Герберт Г. Лімен, сенатор З'єдинених Держав зі стейту Ню Йорку, погодився виступити на ювілейній імпрезі Українського Народного Союзу, що відбудеться в неділю, 16-го травня, в Карнеґі Голл в Ню Йорку. По-українськи коротко промовлятимуть п. Д. Галичин, голова УНС, та д-р Л. Мишуга, редактор „Свободи".

Маршал Жуен залишиться в штабі НАТО

Париж. — Офіційний комунікат головної квартири держав Північно-Атлантійського Пакту подав до відома, що французький маршал Альфонс П'єр Жуен, командувач усіх збройних сил в центрально - европейському обширі, залишиться надалі в штабі НАТО на своєму становищі. 6-го квітня головна квартира НАТО осудила маршала Жуена за його публічний виступ з гострою критикою західньо-европейського пакту Оборонної Спільноти. Тоді маршал Жуен заговів, що він зречеться свого становища в НАТО під умовою, що воно дістанеться іншому французькому старшині. Комунікат головної квартири НАТО підкреслює, що коли до цього часу маршал Жуен не зрікся, то це значить, що він не зробить нічого, „що суперечило б політиці і баженням НАТО". Комунікат кінчається заявою, що „ця справа вичерпана". Цей комунікат злагіднює гостру у Франції „аферу маршала Жуена", що ще дужче розпалила була пристрасті довкола спірного пакту Оборонної Спільноти.

Три мільйони червоних китайських вояків

Тайпей. — Із штабу національної китайської армії Чіянг Кай-шека запевняють, що в комуністичному Китаї є тепер під зброєю чотири армії силою 2,800,000 вояків. Найсильнішою з цих армій є 4-та під командуванням генерала Лін Піяо, що нараховує 800,000 вояків. Цю армію вишколили і озброїли Совєти і її призначення є „служити міжнародному комунізмові", себто виконувати диверсійні завдання. Комуністичні китайські армії наставлювані спеціяльно на підбій південно-східніх азійських країн. Їхні старшини дістають відповідний вишкіл з географії, топографії, мов і питоменностей населення цих азійських країн.

Американські літаки везуть 450 французьких спадунів

Марсель. — П'ять американських транспортових літаків-велетнів типу „Глобмастер" велетіли з південної Франції, везучи до Індо-Китаю 450 французьких спадунів. Не виключене, що вони затримаються у північній Африці, щоб забрати ще якусь кількість вояків. Щойно тепер виявлено, що в попередньому леті американські літаки перевезли були до Індо-Китаю 800 спадунів для скріплення французьких військових сил. Як попереднім, так і цим разом американські літаки виминуть Індію і Бурму, а зупиняться на Цейльоні, щоб набрати пального. Летуни мають на собі цивільний одяг, бо перелітають над деякими невтральними країнами.

Лік для жертв атомової бомби

Вашингтон. — Управа Американських Воєнних Ветеранів повідомляє, що трьом бруклинським лікарям вдалося винайти лік, який зможе рятувати життя особам, ураженим атомовою бомбою. Цей лік має велике значення і в мирному часі, бо може рятувати життя особам, що зазнали важкого шоку внаслідок попечення, автових катастроф і поражень від куль та ін. Новий лік подібний до протеїни і називається „glutamyl polypeptide". Його впорскують в вени і він допомагає відновити обіг і тиснення крови. Над винайденням цього ліку працювали десять років.

УРЯД ЛЯНІЄЛЯ ДІСТАВ ДОВІР'Я В СПРАВІ ІНДО-КИТАЮ

ЗАХІД ПРИГОТОВЛЯЄ КОМПРОМІСОВУ ПРОПОЗИЦІЮ ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ В АЗІЇ

Париж. — У четвер на волоску висіла доля теперішнього французького уряду Ляніеля у зв'язку з домаганням численних послів французького парляменту — перевести негайно широку публічну дебату над політикою уряду у відношенні до індо-китайської проблеми, при чому посли домагалися, щоб уряд склав детальне звідомлення однаково щодо теперішньої ситуації на індо-китайському бойовому фронті, як і щодо політичних директив, за якими міністер Бідо веде свою тактику в Женеві. Прем'єр Ляніеаь рішуче спротивився будь-якій теперішній дебаті про ці справи. Він звернув увагу, що вперше в історії за одним столом зійшлись представники зорганізованого демократичного й комуністичного світу. Він перестеріг парляментарну опозицію, що коли б вибухла тепер криза у Франції, то вона спаралізує не тільки французьку політику, але всю Женевську конференцію і буде найбільшим ударом по престижеві Франції у світі за всю історію Франції. „Якщо парлямент переконаний, що вдасться швидко і без шкоди для французьких інтересів — казав Ляніеаь — полагодити кризу і покликати до життя новий уряд, який краще повів би справи Франції, то посли повинні голосувати проти внеску на довір'я урядові."— Видко, що більшість французького парляменту не мала такого переконання, бо уряд Ляніеля дістав 311 голосів „за" своїм внеском, а „проти" голосували 262 посли. — Таким чином керівником французької політики на терені Женеви залишився Бідо. Однак навіть та коротка дебата над французькою закордонною політикою, яка відбулися при мотивуванні внесків уряду й опозиції, виявила, що величезна більшість французького народу прагне миру з комуністами, дармащо мало хто з французів уявляє собі, як той мир мав би виглядати, на якій плятформі і яким коштом Франції. Над виготовленням такої компромісової плятформи працюють весь час представники всіх західніх держав, використовуючи для цього тридневу перерву у Женевських нарадах. За пресовими інформаціями тією формулою мала б бути евакуація комуністичними військами Ляосу і Камбоджі та південного В'єтнаму, з точним розмежуванням решти В'єтнаму, які його райони знаходяться під впливами чи управлінням комуністів, та які є в управлінні в'єтнамського уряду і Франції. Зробити це дуже важко з уваги на насичення комуністично-партизанським елементом майже всього В'єтнаму. Невідомо теж, чи комуністи взагалі погодились би на таку формулу у самому її принципі. Тим часом на п'ятницю визначено дальшу дискусію у справі Кореї. До Женеви не прибули ще всі індо-китайські делеґати, так, що Індо-Китай мабуть не зможе ввійти на чергу дня також і в суботу. Французькій делеґації, як видко з її заходів, залежить передусім на проголошенні перемир'я і на врятуванні решток геройської залоги Дієнбієнфу. Французи

Сенат обмежує дискусію над зміною закону Тефта—Гартлі

Вашингтон. — Сенат починає дискусію над зміною робітничого закону Тефта-Гартлі. Але ще перед початком дискусії на пропозицію Вільяма Ф. Новленда, її обмежено в такий спосіб, що кожну поправку до цього закону можна буде обговорювати тільки 90 хвилин, а цілий закон — дві години. Для обмеження дискусії, згідно з реґуляміном, потрібна одноудушна ухвала Сенату. На пропозицію Новленда погодився демократичний провідник Линдон Б. Джансон. На залі було тоді тільки 12 сенаторів, і ніхто не спротивився внескові про обмеження дискусії. Першою поправкою, що над нею будуть дискутувати, є внесок сенатора Беррі Голдвотера, згідно з яким стейти мали б право контролювати страйки, пікетування, бойкоти та звільнювання з праці робітників. Друга поправка — це внесок сенатора Ірвінґа М. Айвеса, який збільшує значення Крайової Ради Робітничих Відносин. Дискусія над зміною робітничого закону Тефта-Гартлі почнеться найближчого тижня.

Зміна тексту приречення прапорові ЗДА

Вашингтон. — Конґресова Правнича Підкомісія прийняла зміну тексту приречення прапорові ЗДА, до якого додано тепер слово Бог. Цей законопроєкт вніс демократичний конґресмен Луїс С. Работ, його вже відіслано до повної комісії. Змінений текст приречення тепер звучить так: „Я прирікаю вірність прапорові З'єдинених Держав Америки і Республіці, яку він репрезентує, одній нації під Божою опікою, неподільній, з волею і справедливістю для всіх".

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ МЕТРОПОЛІЇ ПІД ЗНАКОМ ЮВІЛЕЙНОГО ФЕСТИВАЛЮ УНСОЮЗУ

Ще тільки тиждень часу. В інтензивній кінцевій підготовці бере участь коло 400 осіб. Всі співаки і танцюристи будуть в національних костюмах.

Ню Йорк. — З наближенням неділі, 16-го травня, українське громадське життя цієї метрополії підпадає всеціло під знак великого музично-танцювального Ювілейного Фестивалю, що його влаштовує в цьому дні в репрезентативній залі Карнеґі Голл окремий Ювілейний Комітет Відділів Українського Народного Союзу метрополії, при співпраці Метрополітального Комітету Української Молоді. Фестиваль відбудеться, як відомо, з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу. Підготова до цієї єдиної в своєму роді імпрези вже завершується. Впродовж цього тижня відбулися дві основні проби: в понеділок проба І-шої дії опери М. Лисенка „Майська Ніч", яку дає Метрополітальний Хор та чотири об'єднані танцювальні групи, а в середу проба Об'єднаних Хорів Ню Йорку, Джерзі Сиper, Байону, Нюарку і Елизабет, які виконають кантату Кишакевича „Катерина". В першій пробі взяло участь коло сотні осіб і дир. Гірнякові, режисерові імпрези, прийшлося нераз крикнути, хоч і через голосник, наперемін то „спокій!" то „кваст!" (виконавці — це ідеальна „консолідація" тут народжених і новоприбулих з усіх кінців широкої України), щоб кожному показати його місце та його ролю. „Майська ніч" буде великою атракцією своїми хоровими і сольовими піснями, дуетами, тріями та серенадами, і головно незрівняні танці, спеціяльно приготовані для цієї імпрези. В цій точці програми буде на сцені, разом з танцюристами, понад сотня осіб, усі в стилевих українських національних костюмах, теж спеціяльно приготованих і стилізованих на цю імпрезу. Сама ця частина „Майської ночі" вже буде імпрезою майже всіх родів сценічного і музичного мистецтва, включно з типовим українським гумором. Але на ній імпреза не вичерпується. Другою головною точкою буде кантата Кишакевича „Катерина" до слів Т. Шевченка та з чотирма солями і спеціяльно приготованим на цю імпрезу аранжуванням для двох фортепіянів. Кантату виконають Об'єднані Хори. На пробі минулої середи було біля 200 осіб, що, разом з виконавцями „Майської ночі" становило пересічну кількість осіб, які відвідують наші імпрези, не то, що беруть в них активну участь. Уже цим самим Фестиваль в Карнеґі Голл в неділю, 16-го травня (год. 2-га пополудні) буде оною з найбільших українських імпрез, яку колинебудь Ню Йорк бачив. У програмі Фестивалю є ще, крім американського і українського гимнів, оригінальна „Пісня про Український Народний Союз", слова Ст. Мусійчука, музика Мих. Гайворонського, та безсмертне „Владико неба і землі", молитва з опери Артемовського „Запорожець за Дунаєм".

Ольга Дмитрів, загальний музичний керівник імпрези.

Йосип Гірняк, режисер.

Степан Марусевич, диригент Метрополітального Хору.

Олександер Микитюк, диригент Об'єднаних Хорів.

Іван О. Фліс, керівник танців, разом з Романом Петріною і Володимиром Бакадом.

Хто втік, а кого схопили?

Берлін. — Шум довкола схоплення большевиками російського еміґранта Александра Трушновича не вгаває. Як відомо, російські еміґранти, а з ними й західні альянтські чинники, стояли від самого початку на становищі, що Трушновича насильно схоплено, а допоміг цьому керівник іншої організації, що займалась втікачами, Гайнц Глеске, імовірно законспірований совєтський аґент. Німецькі комуністи від самого початку твердили, що Трушнович сам з'явився до них. Тепер вони проголосили, що не Глеске Трушновича, а навпаки, Трушнович привів до Східнього Берліну німця Глеске і той „признався", що працював як аґент західньо-німецького уряду в розвідчій станиці, яку піддержували американці й яка мала тримати зв'язок з подібною англійською станицею. Тим часом англійці запевняють, що вони вперше дізналися про існування Глеске з повідомлень про схоплення Трушновича. Цікаво, що німецькі комуністи, на доказ своїх тверджень, наводять прізвища різних людей, з якими ніби співпрацював Глеске. Англійський командувач західньої зони Берліну запропонував совєтському високому комісарові дати можливість Трушновичеві з'явитися на переслухання, з заґарантованим правом повороту на Схід. На цю пропозицію нема досі відповіді. Ревеляції в зв'язку з двозначною чи просто провокаційною ролею російської організації НТС (Народно-Трудовий Союз) за останньої світової війни, історія з провокатором Міллером - Хорунжим, врешті спровадження якраз Трушновичем з Парижа до Берліну російського духовника, який потім втік до Совєтів, — все це послаблює припущення, що Тушнович упав жертвою совєтського людоловства.

В АМЕРИЦІ

● Губернатор стейту Ню Джерзі, Роберт Б. Майнер, заявив на обіді, влаштованому Демократичною Партією, що, на його думку, Айзенгавер не схоче вдруге кандидувати на президента і тому висуває часто на перше місце віце-президента Ричарда М. Ніксона. Майнер твердив, що Айзенгавер не зумів здисциплінувати своєї власної партії.

● З Департаменту праці повідомляють, що стейти виплатили безробітним впродовж першої чверти цього року 553,000,000 долярів.

● Суддя Френк Ґреґорскі засудив Пітера Люча на 20 долярів кари за те, що їхав автом з недозволеною швидкістю. Новиною в цьому присуді є те, що суддя видав вирок на основі свідчення радарового приладу. Засуджений вносить відклик, заявляючи, що радар не може бути „свідком" у суді.

● Проф. Марек Корович, який „вибрав свободу" і залишив польську делеґацію в ОН, заявив на Конґресовій Комісії, що все життя в комуністичній Польщі побудоване на брехні. „Брешуть професори і брешуть студенти, учителі й учні, урядовці та їх начальники, оббріхує себе і сам уряд".

● З міста Модесто в Каліфорнії повідомляють, що тут винайдено лік, який на кілька годин заспокоює найнебезпечніших хворих на умові недуги. Цей лік називається „резерпіна" і його продукують з коріння одної азійської ростини.

● Американська фльота виставила на ліцитацію влаштування, що вже вийшло з ужитку, вартости 10,000,000 долярів. На ліцитацію зголосилися 3,000 покупців. Ліцитація відбудеться у фльотській базі в Лос Анджелесі.

● Відомий бостонський хірурґ, д-р Джеймс Поппен, заявив, що арґентинський президент Хуан Д. Перон зовсім здоровий, і він їздив до Буенос Айресу не оперувати президента, а лише дістати нагороду та ловити рибу.

В СВІТІ

● Рідкий в історії випадок: новим прем'єром Фінляндії став представник національної меншини, Ральф Терниґрем, керівник шведської народної партії, що її членами є шведи, фінські громадяни. Попередній прем'єр Кеконен став міністром закордонних справ.

● Андрей Вишинський виїхав кораблем „Квін Елизабет" до Европи. Перед від'їздом він відчитав заздалегідь приготовану коротеньку заяву про свої заслуги для „миру і співпраці між народами" та заповів, що продовжуватиме свою роботу після повороту з ферій. Одначе, припускають, що до ЗДА він більше не повернеться, а відійде на спочинок. Він має 72 роки.

● З першої сторінки „Правди" передруковано в „Ню Йорк Таймсі" світлину трибуни з найвищими совєтськими достойниками під час першотравневої паради у Москві, і окремо світлину дефіляди нових типів совєтських літаків. „Н. Й. Таймс" звертає увагу, що Маленков виглядає на тій світлині поруч із Хрущовим, який вимахує капелюхом, як другорядна фігура.

● Чехословацький уряд офіційно запротестував перед З'єдиненими Державами за випущення з американської зони Західньої Німеччини маси бальоників із протикомуністичними летючками на територію ЧСР. Чеські комуністи твердять, що це є „порушення кордонів Чехословаччини й повітряної суверенности і тому перечить міжнародному праву".

● Генерал де Кастріє, хоробрий командант геройської залоги Дієнбієнфу удекорував присланою із Парижу Великою Стрічкою ордену Почесного Леґіону — найвищим військовим відзначенням Франції — 29-літню Женевієв де Галяр-Терроб, яка є єдиною жінкою - піклувальницею в отій фортеці для поверх 1,000 ранених, що лежать у страшних умовинах в підземних схоронищах, поруч із здоровими вояками залоги. В три дні пізніше Женевієв Терроб дістала другу медалю, — золоту, військову.

● Індія доручила своєму амбасадорові в Москві, Менонові, виконувати також обов'язки амбасадора в Польщі й Мадярщині, прийшовши, видно, до переконання, що у Варшаві й Будапешті роблять лише те, що продиктують з Москви.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City. N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖЕНЕВА І ЗДА

Комуністична пропаґанда, йдучи за Москвою, трубить всіма мовами світу про банкрутство закордонної політики З'єдинених Держав, покликаючись при тому на Женевську конференцію, на якій секретар стейту, Джан Фостер Доллес, ніби опинився в повній ізоляції і тому мусів її покидати та вертати до Вашинґтону. Для нас не так важне, яку саме неправду ширить кремлівська пропаґанда, бо її завдання — дурити світ. Зате дуже важне, що думає про Женеву американський нарід та його уряд і як ту їх думку сприймають союзники Америки у вільному та невільному світі.

З'єдинені Держави неохоче дали згоду на Женевську конференцію, на яку натискали Англія та Франція. Вони заявляли, що Москва добре знає, про що йде, і тому повинна висказатись в справі Кореї та Індо-Китаю в такий спосіб, щоб була в Женеві бодай якась слаба надія на полагоду найпекучіших далекосхідніх проблем, а тим самим і на припинення війни. А що так не сталось, то вся американська преса заповіла Женевській конференції те саме, що й Берлінській, себто невдачу. Ще в останній хвилині перед самою Женевською конференцією секретар стейту Доллес хотів її рятувати і зцементувати „об'єднану акцію" вільних країн в справі оборони Південно-Східньої Азії та „військовою силою" зашахувати в Женеві, як Кремль, так і червоний Пейпінґ. На жаль, Англія та Франція на це не погодились. Мовляв, це готово пошкодити женевським переговорам, а до того не дуже розумно виявляти зарані військові пляни на випадок дипломатичної невдачі. Хоч розмови велися в Лондоні та Парижі таємно, але, як то часто буває в таких випадках, все це дісталося якимсь способом до преси і стало публічною тайною. А що місія Доллесові не вдалася, звідси й різні коментарі про його „найбільшу помилку" та поголоски про його скоре уступлення.

Як же ця справа представляється в очах уряду ЗДА? В Америці президент відповідає за закордонну політику. Формально він є „босом", а секретар стейту є виконавцем його волі. Інша справа з Сенатом ЗДА, що контролює закордонну політику, чи взагалі з Конґресом, що ухвалює бюджет. Без їх згоди президент не може багато зробити теж і в закордонній політиці, якщо не хоче наразити себе і свою партію на ізоляцію, чи щось гірше. В цьому випадку, себто, коли йде про секретаря стейту Доллеса, „об'єднану акцію" та Женевську конференцію, маємо вже офіціяльну заяву президента Айзенгавера, в якій він ствердив, що секретар стейту діє в повному з ним порозумінні. Крім цього Доллес здавав звіт з того, що діється у Женеві, теж перед представниками обидвох партій у Конґресі. Що він їм сказав — невідомо, бо наради були таємні. Одне певне, що критики майже не було збоку республіканців, а демократи мовчали. Певне й те, що Доллес склав запевнення, що ніякої однобічної акції в справі Індо-Китаю збоку З'єдинених Держав не буде. З тону заяви президента Айзенгавера, як і з того, що мав говорити Доллес до конґресових представників, виходило б, що справа „об'єднаної акції" не пропала і що переговори в справі Південно-Східнього Азійського Пакту продовжуються. Виглядає, що до цього Договору Безпеки в Азії прийде, без огляду на вислід Женевської конференції.

Так воно в Вашинґтоні. Це насуває різні думки. Азійський Пакт без азійських народів сьогодні неможливий до подумання. Такий же Пакт без Франції та Англії, теж нездійснимий. Але й на таке заноситься! Отже криється за цією справою щось таке, що загалові невідоме. Тому саме так багато тепер голосів, які заповідають неминучість основної перевірки цілої закордонної політики З'єдинених Держав.

Доллес не став у Женеві тим, чим був Чемберлен в Мюнхені. А таке дехто заповідав. Він не міг в Женеві виграти, бо там взагалі неможлива ніяка вигра для вільного світу. Покищо там зайняті не так політикою і такими проблемами, як покінчення війни в Індо-Китаї, чи визволення, а більше торгівлею, торговельними пропозиціями Москви та Пейпінґу, якими зацікавлені, як пише Роберт С. Аллен, представники аж 25 країн — крім З'єдинених Держав.

Кораблі-шпигуни

Коли хтось думає, що тільки совєтські воєнні кораблі служать Совєтському Союзові для його воєнних цілей, той грубо помиляється. Пасажирські, торговельні, вантажні і рибальські кораблі танкери, льодолами і взагалі всі роди кораблів, поромів і човнів — всі вони стоять під безпосередньою контролею совєтської держави, є її власністю і фактично підлягають її адміністрації, а залога всіх тих кораблів анґажована і перевірювана чинниками совєтської влади. Тому, очевидно, все те, що плаває по світових водах під совєтським прапором, стоїть стовідсотково до розпорядження і послуг совєтської влади.

Західній світ, який привик дивитися на пасажирські, торговельні, вантажні або рибальські кораблі очима західніх купців і промисловців, усвідомив собі той специяльний характер совєтської „цивільної" фльоти щойно недавно, наслідком цілої низки „випадкових збігів обставин". І так: 1) совєтські торговельні, вантажні і рибальські кораблі появляються в різних европейських портах якраз перед комуністичними заворушеннями в даних портах чи країнах, 2) такий самий дивний „збіг обставин" лучить появу совєтських кораблів у західніх портах із доконуваними там атентатами, а безслідна втеча атентатчиків дивно збігається в часі з виходом на море совєтського корабля (як напр. у випадку вбивства Валюхом Є. М. Коновальця у Ротердамі), 3) кораблі совєтської цивільної фльоти дивним дивом появляються завжди саме там, де відбуваються альянтські морські вправи, 4) кораблі совєтської цивільної фльоти появляються несподівано в „ушкодженому" стані і зголошуються до ремонтних доків в тих чужинецьких портах, які є базами НАТО або ЗДА, або звідки переводяться якісь військові транспорти чи де існують якісь військові склади. Найприкріший з вичислених „збігів обставин" є той останній „збіг": совєтський корабель звичайно має пошкоджену якусь таку важливу частину, що вона вимагає кількамісячного ремонту. Весь той час у порті перебуває численна залога того совєтського корабля, — частина живе інколи таки на кораблі, частина у місті й околиці. В той же час даний порт є важливою постачальною, пересувною чи просто стратегічною базою західніх альянтів, або недалеко від порту відбуваються наземні маневри альянтських військ, чи на морі морські й летунські вправи. Члени залоги, чекаючи, поки їх корабель буде направлений, для „розваги" виїздять в околиці або пускаються моторовими човнами далеко на море і „випадково" попадають в сферу альянтських маневрів...

Цей „випадковий збіг обставин", що совєтські торговельні кораблі потребують „несподіваного і конечного ремонту" кинувся особливо в очі в італійських портах, які є надзвичайно важливими морськими базами Шостої воєнної фльоти ЗДА. Клясичний „випадок" трапився з совєтським вантажником „Андреєв", який приплив в листопаді 1952 року до Неаполю для направи циліндрів у моторі. У докових майстернях сказали, що направа триватиме 5-8 місяців, але „Андреєв" перебував в Неаполі 17 місяців. І — дивна річ! — ледве він виплив на широке море, як на те саме місце, до того самого причалу, в'їхав інший совєтський корабель, „Дежнєв", так само для „несподіваного ремонту". А Неаполь є портом, куди найчастіше запливають американські воєнні кораблі. Два совєтські вантажні кораблі приплили до Сиракуз на Сицилії „дивним збігом обставин" на кілька днів раніше, як почалися середземноморські маневри НАТО, а виплили з порту за два дні після закінчення маневрів. Один совєтський торговельний корабель з папером із Чорного моря до Неаполю зробив далеку дорогу, щоб запливти до Венеції на „ремонт". Коротко потім „випадково" вибухли у недалекому Трієсті італійські демонстрації проти Югославії, в яких комуністи відіграли головну ролю. Один совєтський вантажник появився в Бріндізі безпосередньо перед тим, як американський літаконосець привіз туди для італійського летунства ловецькі літаки. За 5 останніх місяців аж 8 совєтських вантажних кораблів побували без виразної причини в Неаполі.

Історія з „Андреєвим" і „Дежнєвим" була така яскрава, що військові чинники з НАТО звернули увагу італійським чинникам безпеки, що вони є відповідальні за те, що діється в порті. Тоді італійці почали стежити за тими „випадковими" гістьми. Стверджено, що якийсь політком із „Андреєва" має тісний контакт з керівниками італійських комуністів в Неаполі. Виявилося також, що від совєтської амбасади в Римі приїздять до „пошкоджених" кораблів такі „інженери", які абсолютно не орієнтуються в технічних лаштунках корабля; що на тих кораблях є сильні радіовисильні і що між совєтськими „моряками" є такі „моряки", які не знають найпримітивніших моряцьких обов'язків. Після того італійський уряд заборонив перебування залогам совєтських кораблів у місцевостях, де корабель заякорено для „ремонту", якщо ремонт триває довше, ніж один місяць, — розмонтовується радіовисильні апарати і слідкується за „моряками", які висаджуються на суходолі. Італійська контррозвідка назвала ті відвідини совєтських кораблів фаховою назвою „Операція червоне око".

Англійські військові кола дали тій самій совєтській акції фахову назву „Операція червоний оселедець". Назва пішла з того, що в каналі Ля Манш, на Північному морі і в англійських та французьких, а також скандінавських портах НАТО почали систематично й масово появлятися совєтські рибальські кораблі. В 1950 році така совєтська рибальська фльотилія появилася „випадково" якраз тоді, коли в Каналі розпочались маневри англійської фльоти. Те саме повторилось в січні 1951 р. під час маневрів англійської прибережної фльоти. В жовтні 1951 р., коли англійські воєнні кораблі переводили досліди в конвойних операціях — „випадково" надплили совєтські „рибалки", дармащо це було на внутрішніх водах Шотляндії. Два совєтські торговельні кораблі причалили були до англійських портів акуратне перед тим, як родина англійського дипломата Ґю Бурджеса, що зник в 1951 р., дістала від нього листа з поштовою печаткою із Лондону. Ле Гавр, Антверпен, Роттердам і всі французькі порти — всі вони можуть оповісти про різні дива, що їх викликає „випадковий" приїзд совєтських торговельних кораблів.

СССР має загалом понад 500 вантажних кораблів по 1,000 тонн поємности, більше як 35 танкерів і коло 600 рибальських кораблів на Атлантику, Балтику і Північному морі. Всі вони включені в совєтську шпигунську службу. Засоби обережности, стосовані американцями в портах ЗДА супроти чужинецьких кораблів, хоч викликали застереження деяких чужинецьких урядів і корабельних пасажирських ліній, проте спонукали військові й поліційні чинники европейських держав призадуматися над конечністю більшої обережности і в їх портах. Але заповіджена пожвавлена торгівля Заходу з комуністичними державами принесе пожвавлену шпигунську діяльність СССР, — закінчує свої завваги на цю тему „Ю-С Нюз енд Ворлд Ріпорт".

Д-р Михайло Костів

Залишенці

В зв'язку з остаточною ліквідацією решти таборів — життя залишенців вступає в нову фазу, — в фазу розселення на „сталі" місця осідку. Для тієї цілі побудовано, в різних околицях, нові оселі, що вміщуватимуть, кожна, приблизно від 450 до 3,500 осіб. Такі оселі повстали в Карльсфельді біля Мюнхена, Амберґу, Шонгав, Тройхтлінґен, Штетенгофен та Ерлянґен. Звичайно, всі ці оселі побудовані досить далеко від міст, в деяких випадках 8-15 кілометрів, а в інших дещо менше. Зовнішній їх вигляд зовсім подібний до великих робітничих селищ у формі два-три поверхових бльоків з помешканнями різного типу: одна кімната з кухнею, дві кімнати і три кімнати з кухнею, з власною лазничкою та коміркою-складом у пивниці. Одно, що впадає в око, це брак спеціяльних будинків, де могли б приміститися церкви, клюби, школи та вишкільні варстати того чи іншого ремесла. Рівнож немає жадних господарських будинків, де би люди могли примістити кури, качки чи то крілі; рівнож немає місця на хоч би невеличкі городці; вільний простір між поодинокими бльоками є засіяний травником та засаджений деревцями. Зовнішній вигляд досить добрий, але коли взяти під увагу, що поселяють сюди людей на „стало", то і приходить на думку практичний бік справи, а саме, з чого ті люди будуть жити, в який спосіб можуть вони чимсь з власної ініціятиви причинитися до покращання свого буття? — Нічим і ніяк! Вони будуть змушені жити виключно на ту скупу грошеву допомогу від німецького уряду, що не дозволить їм вмерти з голоду, але і не дасть змоги заховати і так надщерблене здоров'я.

Але вернуся до самого розселення. Воно в засаді відбувається добровільно, але дуже часто з допомогою поліції... бо багато людей не хотять переїздити до нових осель. Не хотять з різних причин, як тому, що переселення відбувається не за принципом національним, чи навіть віроісповідним, а мішають людей так докладно, щоб навіть в одному бльокові гомоніли всі „язики". Дальшою причиною є ця обставина, що більшість будинків тільки-що викінчується, отже треба селитися в сирих приміщеннях, рівно ж важко людям розставатися зі своєю „господаркою" — як курми, качками чи навіть свинкою, що досі було їх порятунком. Не менше важною причиною неохоти переселятися є ця обставина, що в таборах люди мали свої школи, церкви, клюби, бібліотеки а навіть і гімназії, а там на нових місцях осідку того всього нестане; треба буде посилати дітей до чужих шкіл, ходити до чужих церков, перестати збиратися спільно на ті чи інші імпрези, одним словом — треба буде поволі перероджуватися в щось безіменне, в нову істоту, якій ще не придумане властиве ім'я. Слід згадати про ще одну важну обставину, а саме про матеріяльний бік справи. Досі в таборах висота грошової допомоги від нім. уряду виносила для одинокої особи 65 нім. марок, для родини з двох осіб 91 н. м., а з трох осіб 120 нім. м., а при цьому ще безплатне помешкання і опал. Тепер, при переході на „сталі" місця осідку, це все зміняється на некористь залишенців. Правда, кожна родина одержить оплачене урядом суспільної опіки помешкання, величиною відповідно до числа членів родини, але сума грошей, отримувана на руки, виноситиме вже тільки для одинокої особи 45 н. м., для родини з двох осіб 74 н. м., з трьох осіб 82 н. м., і т. д. З тих грошей треба ще оплатити світло приблизно на одну кімнату 7.15 н. м. плюс 1 н. м. за годинник та опал, що знова винесе приблизно 10 н. м. на одну кімнату. Коли ще взяти під увагу ще такі конечні видатки, як направа обуви, прання, купіль, фризієр та інші дрібні видатки, що разом виноситиме бідних 6-8 н. м. на місяць, то на харчування залишиться для одинокої особи (одиноких приміщують по дві особи на кімнату) 32.25 н. м., для родини з двох осіб 47.50 і т. д.

Для докладнішого зрозуміння справи подам ще, що можна купити з харчів за ці гроші, та скільки то кальорій виноситиме день в день на одну особу. Беру під увагу родину з двох осіб: на особу припадає 0.76 н. м. на день за що мож набути 1/2 ф. хліба — 0.12 ф., 5 гр. смальцю — 0.18 ф., 1 ф. картоплі 0.10 ф., 100 г. макарону 0.10 ф., 20 гр. цукру — 0.26 ф., в кальоріях це виносить 900 кал. денно.

Це все разом і становить причину великого огірчення та неохоти користати з „благ" нового поселення. Правда, існує і певна частина людей, що ждуть-недіждуться переселення, але це здебільшого ті, що мають працю або багатих кревних в Америці та одержують постійну допомогу, що і дозволить їм якось перебути час свого перебування в Німеччині.

Як я вже згадав, при поселенню не береться під увагу ні жодних національних

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Храплива

УКРАЇНСЬКИМ МАТЕРЯМ

Поклін Вам, Матері
Великого Народу!
Поклін і ділам Вашим, і недолі, —
Що з ними ви тернистим шляхом, крізь негоду,
Сміливо йшли, святі без авреолі!

Поклін Вам, Матері,
Що ждали сина з лісу
"У тривожні дні і в ночі ще лютіші,"
Аж поки гостре цокотіння крісів
Сказало Вам: — Він вже не прийде більше!...

Поклін Вам, Матері,
Що бій вели нерівний
За синьо-жовту стрічку в серці сина,
Що зберегли йому вогонь гарівний,
Хоч холодом морозила чужина.

Поклін Вам, Матері!
Вже близька та хвилина,
Що переможе сили всі ворожі,
Воскресить мертвого — спасе живого сина,
А Вам на шлях тернистий — кине рожі!

70-річчя ланцюгового мосту

Місто Ню Йорк святкувало минулого понеділка віднову Бруклинського мосту, як важливу подію в своїй історії. Його направа тривала чотири роки і коштувала 7,000,000 долярів. При нагоді відкриття влаштовано малу параду з частиною церемоній, улаштованих 70 років тому при відкритті новопобудованого. Ці церемонії включали промови тодішнього президента З'єдинених Держав Честера А. Артура, стейтового губернатора Гровера Клівленда і посадників обидвох, тоді ще не об'єднаних, міст: Ню Йорку й Бруклину.

Теперішній посадник Ню Йорку, Роберт Ваґнер, віддаючи наново міст для вжитку публіки, назвав його „чудом", так, як під час його відкриття в 1883 р. його названо „восьмим чудом світу".

Теперішнє „чудо" полягає у перебудові мосту з пристосуванням його до нових потреб. Відомо, що досі Бруклинський міст служив для переїзду авт та трамваїв і для пішеходців, а, крім того був ще й підставою для пневматичних рур, якими „перевіювано" пошту з Мангеттену через морську протоку Іст Рівер до Бруклину й назад. На помості були побудовані домики для пожежної сторожі й поліції і встановлені прилади до гашення пожежі. Через те, що частина мосту була вимощена дерев'яними бльоками, а важкі електричні проводи були потрібні для освітлення мосту і для втримування в русі трамваїв, завжди грозила небезпека пожежі. Кожного дня переїздило мостом пересічно по 37,244 авт.

Щоб утримати такий тягар, міст мусів бути надзвичайно міцний, бо сама вага його була надзвичайна. Все те треба було взяти до уваги при обмірковуванні плянів його віднови. Їх склав і частинно виконав архітект Джан А. Роблінґ, а по його смерті продовжував працю його син полк. Вашинґтон А. Роблінґ. Тому, що це був перший міст через морську протоку, він мусів бути збудований на такій висоті, щоб попід нього могли свобідно перепливати кораблі. Це можна було осягнути таким способом, що з високих стовпів, побудованих на обидвох берегах, завішено дроти, довжиною 1,559.55 стіп, які сплетені разом і покриті бляшаною трубою, виглядають наче великі водопроводи. Ці дроти названо ланцюгами, і від них пішла назва „ланцюгових мостів", першим з яких в Америці є саме Бруклинський міст. До штучних ланцюгів причеплений поміст, і навіть під ударами найсильнішого буревію вони не зазнають потрясення.

Та зміняються часи і треба до них пристосовувати й старі побудови. Трамвайні вагони збільшилися, прийшли автобуси, вантажні авта, безчисленна кількість особових авт. Крім того, з часом зуживаються самі побудови. Отже треба було міст відновити. За чотири роки це зроблено з таким успіхом, що тепер денно 50,000 авт може переїхати мостом. Зате треба було усунути з мосту трамвай та деякі роди вантажних авт, а також рури для пересилання пошти.

Бруклинський міст — це первовзір для побудови інших такого роду мостів, якими тепер славиться Америка, які дають спроможність населенню великих міст виїздити на прогулянки і в бизнесових цілях, а мешканцям околиць, утримувати між собою безперервний контакт. Завдяки мостам, яких пізніше побудовано ще чотири через Іст Рівер, Бруклин зілляся в одну адміністраційну одиницю з Ню Йорком.

За прикладом Ню Йорку пішли інчі міста, побудувавши великі, навіть ще довші ланцюгові мости. Відомий на всю Америку міст у Сан-Франсіско, „Голден Ґейт", довжиною 4,200 стіп, сполучив 1937 року місто з островом. Міст через ріку Делевер у Филаделфії, сполучив в 1926 р, стейт Пенсилвенію з стейтом Ню Джерзі, даючи мешканцям міста і цілій околиці доступ до морських берегів славного Атлантик Сіти; Делевер Меморіял — міст коло Вилминґтону 2,150 стіп довжини, крім прибудов, що тягнуться на цілу милю, дав нагоду побудувати в 1951 р. прямий шлях з Ню Йорку до Вашинґтону. Міст Вашинґтона, побудований через ріку Гудсон, довжиною 2,500 стіп, в р. 1931, дав нагоду мешканцям Ню Йорку легко переїздити сусіднім стейтом Ню Джерзі і в західні стейти.

23-го травня 1883 р., коли побудовано Бруклинський міст, вогні ілюмінації з Ню Йорку можна було бачити у віддалі 40 миль в горах Вочунґ, у стейті Ню Джерзі. Тоді промовці підкреслювали, що ланцюгова побудова мостів відкриє нову еру для комунікації і добробуту людства. Наскільки ці передбачення виправдалися, може сказати теперішнє покоління. Та коли останнього понеділка віддавано відновлений міст до прилюдного вжитку, церемонія притягнула тільки 2,000 осіб, хоч посадник Ваґнер все ще вважає цей міст за „чудо". Видно, що й „чуда" стають тепер буденщиною.

Б. Ржепецький

АВСТРАЛІЙСЬКІ ЛИСТИ

(7)

1. Королева в Австралії

Наш „Оронсай" плив слідом за тріюмфальним походом королеви.

Вже в столиці Фіджійських островів — Суві мешканці при кожній розмові показували на залишки декорацій: це була королева... Окленд — теж ще був прикрашений портретами і тріюмфальні арки саме розбирали. В Сіднейськім порті ми пропливли поруч білого „Ґотика", що привіз королеву до Сіднею, де зійшла вона на австралійську землю.

Сіднейці з гордістю говорили, що тепер трудно впізнати місто. Скрізь мають прапори, так що на багатьох вулицях не побачите стін... Гігантські портрети гостей. Скрізь ініціяли „Е ІІ", емблеми Австралії — кенґуру й... статуї королеви. Артистично урядженi вітрини крамниць, де, нпр. можна було побачити фіґури більшости англійських королев. Безліч арок, більшість з них — небуденні, ориґінальні, змістовні: одна — з місцевого „національного" дерева — евкаліпту, друга — це акваріюм з мешканцями місцевих вод, далі — арка в формі бумерангу і т. д.

Не було будинку — від кількаповерхового (тут немає хмародерів) до найменшої хати на провінції, які б не були прикрашені протягом цілого часу відвідин... щонайменше — прапор, квіти (їх тут багато!) і бодай найскромніший портрет...

Вночі Сідней — а це було по всіх містах — світився незліченними, різнокольоровими вогнями, начеб велетенська декорація на безмежній сцені, що починається на землі, а нагорі не має кінця...

Одна з майстерень мусіла на протязі кількох місяців працювати зі своїмя 100 робітниками „овертаймами", щоб виготовляти прапори й інші декорації, зуживаючи... по 20 миль матерії тижнево; для одного з найбільших замовлень треба було переробити матерії довжиною аж 100 миль. Над усіма декораціями панували квіти. Квітники були уряджені на кожнім вільнім клапті землі. Ще більше захоплення й подив — не лише мешканців, але й чужинців викликав своїми виїмково багатими декораціями Мельбурн...

Але то — зовнішня сторона відвідин, яка свідчила про добру працю організаторів, — бо ж програма відвідин була опрацьована заздалегідь... три роки тому.

∵

Австралія прийняла королеву зі щирим серцем й правдивим ентузіязмом.

В самім Сіднею, звідки королева відвідувала Австралію, вона перебувала понад два тижні. Спочатку, як звичайно, було багато „сенсаційности": люди добивалися захопити кращі місця по дорозі, де їхатиме королева, ночували на вулицях, щоб не втратити місць; такого великого натовпу ще не бувало.

Перша зустріч: кількасот тисяч людей... безліч молоді, всі з прапорцями, оклики... Так, як то буває завжди, лише більш сердечно, більш натурально — ніхто нікого до ентузіязму не примушує...

Минули перші дні, люди призвичаїлися до того, що в їх місті мешкає королева, яку можна бачити свобідно, без стиску, бо ж щодня газети оголошували, якими вулицями королівська пара їхатиме. Минають ще дні, а натовпи людей вправді чисельно менші — бо ж робочі, буденні дні, — все очікують на королеву і так само радісно вітають, нераз переходять через кордон поліції, наближаючись до авта.

Відчувається, що нитка, яка всіх цих людей — різного віку, стану й поглядів — зв'язує з королевою, робиться все міцнішою. Цікавість, сенсація зникають, а з'являється якесь інше почуття близькости.

Де причина цього?

Трудно ж припустити, щоб мільйони людей, вітали її лише як королеву, що прибула з далекої Англії.

Одна з газет пробує відповісти на питання: чому королева для всіх стала „одночасно й королевою, що стоїть так далеко від них, і жінкою, що до них належить? Яка сила змушує жінок зідхати, а чоловіків робить ліричними?" А це тому, що „вона є „безсумнівною монархинею", життя якої від дитинства пройшло на очах людей. Для більшости жінок королева є ідеалом жінки, якою вони хотіли б бути, жінки в найкращому розумінні цього слова, дружини й матері. Для більшости чоловіків — вона є ідеалом жіночости...

Підкреслюють незмінну привітність королеви, простоту в розмовах зі „звичайними" людьми, а навіть простоту одежі: більшість її суконь були такі прості, що вони доступні пересічній жінці"...

Одним з найпримітніших проявів відношення до королеви були численні листи до редакцій, де люди з різного середовища домагалися, щоб королева не відвідувала Західньої Австралії, де саме поширилася епідемія поліо. Уряд застановлявся над цією справою, побоюючись не лише можливости перенесення хвороби на самих гостей, а що скупчення людей, особливо дітей, становить велику небезпеку. Врешті, перемогла думка, що під час відвідин королеві належить лише уникати безпосереднього контакту з населенням: не вітатися за руку, не допускати до скупчень дітей і т. п. В кінці відвідин, треба признати, цих обмежень не вдалося утримати...

∵

Австралія за 54 роки своєї приналежности до Англійської Імперії мала вже 10 відвідин членів королівської родини. Але пануюча королева приїздить вперше — і це „не короткі відвідини, а цілий період історії". Відвідини були рекордові в усіх відношеннях і щодо простору, і щодо працьовитости. Королівська пара проїхала по Австралії 10,000 миль літаком, 500 миль автом, 2000 миль вулицями міст і осель, 1500 миль королівською яхтою вздовж берегів. Відвідала 70 міст, була присутня на 30 офіціяльних громадських прийняттях, на 7 балях і 6 ґарден-парті. Королева відкрила засідання п'яти парляментів. До того додати: військові паради, зібрання бувших вояків, окремі зустрічі з десятками тисяч шкільної молоді. Це — праця за 58 днів, з яких королева мала лише вільних 7 днів.

Тому преса нарікала, що програма відвідин була обрахована хутчій „на витренованого атлета", а не на витривалість молодої королеви, яка помітно „впала на вазі" й виглядала змученою.

Вол. Дорошенко

ЖИТТЬОВИЙ ШЛЯХ ЮРІЯ ТИЩЕНКА-СІРОГО

(1)

Діяльність покійного Юрія Тищенка („Сірого") читачам „Свободи" більше-менше знайома хоча б із тих статтей, що були йому присвячені з приводу його передчасної смерти. Тому я тут не потребую її докладніше характеризувати. Натомість я хочу хоча б у короткому нарисі змалювати той життьовий шлях, що його перейшов Сірий, бо з певністю він не багатьом відомий. Застерігаюся тільки, що мимо найліпшого бажання мій нарис буде далекий від вичерпної повноти. Для докладної біографії я не маю під рукою достатніх матеріялів.

Тому мимоволі обмежуся тим, що оповів про себе сам Покійний, та своїми власними скупими спогадами.

Сподіваюся, що знайдуться люди, що доповнять прогалини мого нарису. Людина такого формату й заслуг перед українською культурою, як Юрій Пилипович (так загально звали Покійного його приятелі й знайомі), заслуговує на докладну біографію.

Я здавна був знайомий з Покійним, але доля не судила нам жити й працювати разом. Зустрічатися з ним доводилося мені вряди-годи в значних відступах часу. Тільки вже в останніх роках по виїзді зі Львова в 1944 р. довелося мені досить тісно з ним співпрацювати. Отож я переплітатиму своїми спогадами те, що досі розповів про своє життя й діяльність сам Покійний. І ще одне застереження — в своїх спогадах я мушу послуговуватися виключно своєю пам'яттю, бо всі листи, які я одержував від нього перед останньою війною, мені недоступні, та й не маю під рукою навіть тих листів, що їх писав він до мене вже на скитальщині.

Треба сказати, що в останньому часі Сірий почав писати свої спогади. На жаль, несподівана смерть стала на перешкоді доведенню їх до кінця й опублікуванню їх у повному вигляді. Тільки частинно, уривками, він устиг дещо з них надрукувати в різних виданнях і я можу користуватися з них тим, що стосується його самого. Не маю також жадних друкованих матеріялів з-перед другої світової війни, які могли б допомогти моїй пам'яті, тим то мимоволі деякі дати й факти з його життя я, на жаль, негоден уточнити й буду вельми вдячний кожному, хто їх мені подасть.

Використовуючи спогади Покійного й свої, я не потребую, — повторюю, — спинятися на загальній характеристиці особистости Юрія Пилиповича та на оцінці його діяльности. Це дуже гарно зробив проф. П. Одарченко в своїй, присв'яченій Покійному статті в „Свободі" (1953 р., ч. 253 з 9 грудня).

Скажу тільки, що Юрій Пилипович усе своє життя був повний кипучої діяльности, незвичайної енергії і, хоч його життьовий шлях, як і багатьох із нас, не був усіляний рожами, він проте не падав на дусі при невдачах і кожнім ударі долі, що кидав його по землі, зривався завжди на рівні ноги, наче — вибачайте за порівняння — той кіт, що хоч як його не кидай, все стає на лапки. Так і Сірий після кожної чергової життєвої катастрофи підводився й далі вів своє діло з тією самою енергією й наполегливістю, як і перед тим. Отже був Тищенко зразком непохитного, невгнутого діяча і тільки люта хвороба передчасно зломила його й припинила його бурхливу діяльність саме на черговім етапі його ставання на ноги.

Народився Юрій Пилипович 22 квітня 1880 року в Таврії, коло м. Бердянського в родині дрібного землевласника. Скінчивши учительську семінарію, почав учителювати в технічній залізничій школі на станції Долгинцево, на Криворіжжі.

У 1905 році вступає до Української Соціял-Демократичної Партії (УСДРП), що постала з РУП (Революційної Української Партії) й веде революційну пропаганду серед місцевого робітництва. У зв'язку з цим був арештований і 2 липня 1907 року опинився на лаві підсудних перед виїзною сесією військового суду Одеської військової округи в Катеринославі, обвинувачений у приналежності до страйкового комітету.

У своїх спогадах про Вол. Винниченка в збірнику „Вол. Винниченко" (вид. УВАН, Ню Йорк 1953) Покійний оповів про те, як то він утік із того суду. На суді сидів він скраю, недалеко від свідків, а їх було чимало, й коли вони після присяги виходили, він непомітно замішався між них і, неспостережений вартою, вийшов разом із ними на вулицю, та зараз же першим поїздом помчав до Києва. Тут удався за порадою до Грінченка й Єфремова, а останній спрямував його до Винниченка. Тоді Покійний уперше познайомився з Винниченком і став на довгі роки його приятелем. Винниченко дав йому явку до одної партійної товаришки в Кам'янці Подільському, і з її поміччю Тищенко дістався через „зелену границю" на австрійський бік, до Галичини, й опинився у Львові. Але в Галичині він не затримався. Страшна ностальгія опанувала його і він радо згодився на пропозицію М. Грушевського, з яким тоді познайомився, виїхати до Києва на працю в редакції „Літературно-Наукового Вістника", що його Грушевський переніс у тому часі до золотоверхої столиці України.

● **У Франції** скасовано в'їздові візи для мешканців Західньої Німеччини. Це розпорядження вступає в силу від 15 травня. Внаслідок цього сподіваються збільшеного довозу валюти від німецьких туристів.

● **Уряд Чіле** хоче укласти торговельний договір із ЗДА, згідно з яким ця південно-американська республіка закупила б на 35.000.000 долярів фармерських продуктів, які є в урядових складах.

ЗАЛИШЕНЦІ

(Закінчення зі стор. 2)

ні релігійних, як рівнож не береться під увагу фахового знання та фізичної спроможности, у відношенні до цих останніх, як чинників, що моглиби заважити при введенні в німецьку господарську систему. Стає ясним, що це розселення не побудоване на якомусь пляні включення в німецьку господарську систему, а просто криє у собі тільки бажання раз покінчити із системою таборів, з їх коштовною адміністрацією та хоч на зовні показати чужинцям, головно тим, що приїжджають з Америки, „потьомкінські селища", в яких так „щасливо" живеться залишенцям!

Конкретно кажучи, ця „розв'язка" властиво не є жадною розв'язкою проблеми залишенців, бо — поминаючи цю обставину, що залишенці при цьому переселенні не лише тратять матеріяльно, бо на поспіх визбуваються допоміжних джерел свого існування, але визбуваються і свого культурного дорібку, як своїх шкіл, клюбів, бібліотек, а цим всім і можливостей провадити й розвивати своє національне життя, не мають великої надії на сповнення своєї найважнішої надії — нарешті одержати працю!

Причин цьому є аж надто багато, але найважнішою є та обставина, що німці не є в спромозі покищо своїм втікачам зі Сходу, яких число постійно збільшається, нарешті дати можливості забезпеченого життя, дати працю. Як кажуть німці, ще треба щонайменше десять років, — щоби розв'язати цю болючу для них проблему. Тому — треба бути нам вдоволеними, що нарешті дістанемо вигідні помешкання та невеличку грошеву допомогу, а решта — про цю решту нехай подбає світ! — так кажуть німці, так думаємо і ми, залишенці.

Тому я б сказав, що проблема залишенців, як раз з моментом розселення „на сталі" місця побуту, стає перед світом у повній гостроті, бо саме з цим моментом починається правдива матеріяльна нужда людей, приречених на повільну смерть з постійного недоживлювання. По таборах залишенці мали змогу зуживати одержувану допомогу майже виключно на своє харчування, а в нових оселях більше, як половину цієї допомоги видати треба на удержання помешкання, при чому й висота ефективної допомоги стає меншою; досі жилося при 1400-1600 кальоріях денно, а тепер треба буде вдоволятися 850-900!

Хто ж винен, що німці побудували такі оселі без зв'язку з можливостями праці, чи навіть індівідуальної невеличкої підсобної господарки? Хто винен, що німці, помимо голосних заяв у всьому допомогти залишенцям уладити собі краще життя, як в таборах, все ж таки препарують „Eintopfgericht", то є страву з десяти різних продуктів, чи то в даному випадку по кільканадцяти родин з кожної національности та віроісповідання? Хто винен, що ми, в часи голосних тирад про права людини, лишаємося без найпримітивніших прав вибрати собі місце осідку, залишити собі набуте рухоме майно та вибрати собі пору року до поселення на нове місце осідку? — Трудно, думаю, шукати виновних, бо краще думати над тим, як зарадити біді та хто це повинен зробити?

Найкращою розв'язкою цієї проблеми була б еміграція і то, чим скорше, тим краще, бо рік життя в Німеччині при нововстановлених обставинах — це втрата пів здоров'я. А поки це станеться, треба, щоб наше громадянство в Америці, Канаді та інших краях нарешті усвідомило собі, що тут в Німеччині залишилося — двадцять тисяч братів по крові, що живуть в справді великій матеріяльній нужді та що їм треба прийти з достаточною допомогою в першу чергу харчами, а потім і одежею. Але найважніше, — щоби ця допомога не приходила раз в три-чотири місяці, а була постійною і то в такій висоті, щоб кожний залишенець хоч немає праці, зміг мати на своє прожиття хоч би 1850 кальорій денно, малі діти 2.800.

Дальше треба подбати, щоби старші діти залишенців змогли вчитися якогось ремесла, те саме і у відношенні до молоді. Треба подбати, щоби розкинені по різних оселях залишенці мали релігійну опіку та і забезпечення своїх культурних потреб. — Для цієї останньої цілі слід би створити центральну бібліотеку, яка дбала б, щоби кожна оселя мала до своєї розпорядимости книжки і газети. Треба б подбати, щоби в кожній оселі знайшлася одна хоч би кімната—читальня а одночасно і порадня у всіх справах залишенців.

Тепер, хто ж цим повинен занятися? На мою думку — найвідповіднішою установою, що змогла б взяти цю акцію на свої плечі є ЗУАДК при співпраці інших діючих в Німеччині установ і організацій, як СХС, ЦПУЕН та інші, тимбільше, що координуючим чинником на терені Німеччини якраз і став ЗУАДК.

Неменшою справою є конечність заходів перед місцевими німецькими властями (на місцях розположення осель), щоби кожний мешканець оселі зміг одержати частку землі під ярину та і можливість держати домашню птицю. А ще більшою конечністю є подбати, щоби мешканці тих осель, що мають таких фах, як шевці та кравці, одержали право у свойому помешканні уладити робітню, бо дотепер є строго заборонено у своїх помешканнях виконувати таку працю, а, коли взяти під увагу, що на терені оселі немає жадних інших приміщень поза помешканнями, то і стає ясним, що значить така заборона. Думаю, що праця, хоч би доривочна, краще впливає на людину, як постійне неробство та щей при нужді; це останнє як раз найкращий засіб знівечити людину та пустити її на криві шляхи життя.

Видається мені, що про ці справи слід нетільки писати у нашій пресі, але і предложити її такою як вона є і чужинцям, бо тільки під впливом чужинецької опінії німці будуть змушені піти на справжню дорогу розв'язки долі залишенців в її економічному аспекті. Слід би всім голосно сказати, що ми нарешті хочемо стати повновартісними людьми, що власними силами та з власної волі творять своє життя. Чейже ми на своїй Батьківщині жили не з ласки добрих людей, але з власної праці, точнісінько так і хочемо жити і на чужині.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

З життя Українського Лікарського Товариства.

В суботу, дня 6-го березня 1954, відбулися Загальні Річні Збори Нюйоркської Філії УЛТ у новій домівці товариства, що знаходиться тепер в будинку У. Н. Дому при 142 — 2-га евеню.

Вибрано нову праву в складі: голова: д-р Валтер Петришин; заступники: д-р Ярослав Восвідка і д-р Іван Макаревич; секретар: д-р Віталій Богданів; скарбник д-р Богдан Кузьма; член управи: д-р Остап Баран.

У висліді нарад над пляном праці в біжучому році порішено надалі уладжувати щомісячні сходини з научними рефератами, посилити участь товариства в зорганізованому громадському житті.

У зв'язку з недалеким З'їздом Делеґатів Відділів УЛТ в Америці, що має відбутися 29 і 30 травня в Ню Йорку, вибрано 10 представників філії Ню Йорк.

Заплянувано уладити, спільно з Товариством Українських Інженерів, Весняний Равт дня 15 травня 1954.

Загальні Збори нюйоркської філії УЛТ, яка об'єднує під сучасну пору понад 100 лікарів, — закликають усіх українських лікарів, що це не є членами Товариства — чимскорше зголоситися в його зорганізовані ряди, щоб тим чином заманіфестувати солідарність з усім українським рухом в Америці і своєю співучастю в працях Товариства причинитися до скорого і повного осягнення його високих цілей.

Д-р І. М-вич.

Монессен, Па.

Шевченківські Роковини.

Дня 4 квітня 1954 р. українська православна парафія св. Николая в Монессен, відзначила святочною Академією найбільшого сина України поета-кобзаря Тараса Шевченка. Академію відкрив предс. парафіяльного комітету п. Павло Янковський. Вітаючи гостей, він подав також програму свята, яка складалась з двох частин.

Першу частину започатковано відспіванням американського гимну „Гад блес Амеріка", у виконанні жіночого хору. Опісля виголосив доповідь о. парох М. Угорчак, в якій підкреслив ролю Поета у національному відродженні, не тільки як мистця слова, але й речника волі та ідеалів народу, з якого він вийшов. В другій частині була доповідь в американській мові, яку виголосила п. Марія Дацко, подаючи біографічні дані про Шевченка та про страдальний шлях поета борця...

В програму свята увійшли продукції жіночого хору, деклямації і музична частина. Жіночий хор відспівав: „Заповіт", „Думи мої", „Реве то стогне", „Садок вишневий" і „Умер батько наш", яку відспівали пані: Надя Проць і Ліна Угорчак.

Участь в жіночому хорі взяли пані: Л. Угорчак, Марія Голячевська, Антоніна Крицька, Надя Проць, Ольга Пішко, Марія Маєрник, Розалія Сакеун, Марія Дацко, Славка Стефанович, Марилін Бритіні, Розмари Коваль.

Деклямації виголосили: п. А. Крицька — „Розрита могила", п. Петро Проць — „До Основ'яненка", п. Микола Друаш — „Маркевичу". Крім цього взяли участь також діти парафіяльної школи. Олена Куць деклямувала вірш — „У Казені", Ненсі Черокі — „Дніпро", — Ненсі Скра „Село".

В музичній частині взяли участь Елеонора Курило і Дмитро Проць. П. Д. Проць вигорав на скрипці, при фортепіяновім акомпаніяменті п. Елеонори Курило, пісню „На чужині загибаю". Опісля Е. Курило відіграла на піяні пісню „За тебе Україно" і акомпаніювала до пісень „Реве та стогне" і національного гимну.

Скромна Академія перейшла в поважній і приємній атмосфері і всі присутні були приємно заскочені не лиш її культурною програмою, але і виконанням. Ґратуляції, які отримали виконавці програми від гостей, є для них найкращою нагородою за їхній труд і добру волю звеличати нашого народного Кобзаря. Вони теж свідчать, що того роду імпрези є не тільки побажані, але і корисні. Під час Академії на заклик о. пароха, зібрано добровільні пожертви на „Національний Фонд" 25 долярів, які переслано до Українського Конґресового Комітету. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

М. П.

● **Королева Єлисавета II** перевела об'їзд британської колонії Уґанда в Африці, не зважаючи на погрози Мав-Мав, що її застрілять, коли вона туди приїде. Королева відкрила нову, збудовану за 20 мільйонів долярів греблю, що зрошуватиме водами горішнього Нілу не тільки Уґанду, але й частину Єгипту. Після того королівська пара літаком полетіла до Тобруку на північному побережжі Африки, до батьки стрінулися з своїми дітьми, які виїхали їм назустріч із Лондону.

КОНКУРС

на проєкт мистецького пам'ятника на могилі актора Володимира Блавацького на українському католицькому цвинтарі у Филаделфії, у ЗДА.

Громадський Комітет для вшанування пам'яті Володимира Блавацького у Филаделфії зібрав фонди на будову пам'ятника на могилі визначного театрального діяча Володимира Блавацького і приступає до реалізації будови його.

В цій цілі проголошує КОНКУРС на проєкт пам'ятника і звертається до всіх українських мистців з проханням взяти участь у цьому конкурсі.

За найкращий проєкт призначено нагороду в сумі $200. Проєкти проситься надсилати найпізніше до дня 15 травня 1954 року на адресу голови Комітету — д-ра Володимира Пушкара:

Dr. V. Pushkar
5014 North 11th Street
Philadelphia 41, Pa., U.S.A.

На цю адресу просимо теж звертатись у справі точніших інформацій, розмірів, ціни і т. д. В загальному інформуємо, що передна стіна пам'ятника може мати довжину 8 стіп, а глибина (бічні стіни) 6 стіп.

До Конкурсового Жюрі запрошено українських мистецтвознавців і мистців, а саме панів: Петра Андрусева, Дем'яна Горняткевича і Михайла Островерху.

За Комітет для вшанування пам'яті В. Блавацького:

Володимир Пушкар, Йосип Гірняк, Остап Тарнавський, Євген Левицький, Богдан Паздрій і Богдан Романенчук.

З наших буднів

ДО ПЕЧЕРНИХ ЧАСІВ

Пригадую, що в Краю прийшлося мені перекладати з якоїсь чужої газети до нашої „Цікаву всячину" з поясненням - толкуванням щоденних людських обичаїв і манер.

Між іншим, автор „Всячини" писав, а я за ним акуратно відписував, що звичка подавати руку має свій початок ще в епосі печерної людини. Наші шановні пращурі, що гніздилися тоді одинцем у кам'яних ямах і нагадували своїм виглядом героя фільму „Кінґ-Конґ", — зустрічаючись один з одним, не гукали „Гелов", чи „Дай, Боже, здоров'я", а шпурляли один в одного чим попало — каменюкою, дрючком, чи кісткою з мамута. Мовляв, „зіхер є зіхер", я там не знаю, яким духом ти до мене дишеш, але не підходь заблизько, пліз.

Згодом наші предки почали укультурнюватись, в їхній звірячій природі забреніли людські нотки і такі два печерні джентелмени, при зустрічі на сусідському перелазі, вже не бомбардували один одного камінням, але ще не мали до себе великого довір'я і для певности, чи в кулаці сусіда нема каменюки — обшукували один одного потискаючи долоні. Так і постав звичай „ручкатися", як пишуть деякі письменники.

З того часу протекли сотні тисяч років і людство пішло наперед, аж дійшло від каменюки — до Ейч-бомби. Поміж тим є маса інших винаходів, що здвигнули нашу цивілізацію, а 99% з них, розуміється, і це не секрет, винайшов старший брат з рязанської губернії.

От, хочби, згадати його останній технічний здобуток — стріляючу папіросницю, чи то пак — кишенькову „Катюшу", що то її зрадив західньому світові якийсь хахол — Хохлов... Це інтересна штучка: сидите собі, наприклад, в купе вагону, а тут до вас присідається якийсь симпатичний голов'яга, починає з вами розмову, частує цигарками. Ви, розуміється, дякуєте, протягаєте руку — а папіросниця, що є замаскованим електричним револьвером, випускає безшумно у ваше тіло двадцять, чи тридцять кульок, затроєних ціянкалієм, і за мінутку ви теплий труп.

Тиха, чиста робота. Ґварантована.

Цю „ідею" підхопив, із смішного боку, один американський комік, що виступає зі своїми „шовами" на телевізійній програмі. Він придумав собі такий скеч: виступаючи в ролі поліцая, що полює на небезпечного бандита, він обманює його в той спосіб, що частує його „сендвичем" (в літературній мові „бутербродом", по-галицьки — „канапкою"). Зголоднілий бандит простягає руку по хліб, та в цій секунді „сендвич", зроблений за „приписом" старшого брата, починає стріляти і хлоп валиться без душі на землю.

...Звичайно називають мене оптимістом і таким бажав би я бути, але часом мені здається, що наша цивілізація веде нас просто до тих звичаїв, що обов'язували в печерній епосі. Що прийде колись такий час, коли людина не матиме відваги простягнути руки іншій людині, не впевнившись насамперед, чи його „приятель" не ховає в жмені стріляючої папіросниці, чи „сендвича" - револьвера.

Ікер.

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted—Male

МЕХАНІКИ
металевих аркушів.
Досвідчені в прецизійнім виконуванні кабінетів, рам (шасі) та електротехнічних. Висока платня; юнійна фабрика. Paterson Metal Products, 1 Market St., East Paterson, N.J. Fairlawn 6-3300.

● ПРАЦЯ ●
HELP WANTED—FEMALE

ЖІНКИ ДО ПРАЦІ
НА КІЛЬКА ГОДИН.

Платня $30 до $50 тижнево.

Продаж ґарантованої штучної біжутерії.

ТЕПЕР ВІДКРИТИЙ ТЕРЕН.

Ваша територія сягає аж до New Brunswick, N. J. на північ стейту New Jersey аж до Toms River, N. J. на полудне стейту New Jersey. Телеф. за ближчими інформаціями:
ASBURY PARK, N. J.
PRospect 5-5896

ДОМАШНЯ РОБІТНИЦЯ
Звичайне варення, спання на місці, власна кімн. і лазничка, мал. дім, 10 хвл. від NYC. Опіка над дітьми (2 дівчинки). Побажана новоприбула. Мусить говорити по-англійськи. Якщо досвідчена — добра платня. Morsmere 6-8453M. Цілий день в четги або кожного вечора.

● РОЗШУКИ ●

Дмитро Кочерга пошукує свого сина **ІВАНА КОЧЕРГА**, років 28, який до 1945 р. перебував в Німеччині, в Берліні. Хто знав би дещо про нього, прошу подати вістку на адресу:
DMYTRO KOCHERHA
520 E. 11 St., New York 9, N. Y.
USA.

● НА ПРОДАЖ ●

НА ПРОДАЖ
М'ЯСАРНЯ
при 1-ій Еве. в Ню Йорку, долина міста.
Ціна надзвичайно низька.
Тел.: ORegon 4-9323

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС

ПРО НЕРВИ ТА БОЛІ
й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні болі нервів, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних нервових недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали, іноколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до **KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y.** Щоб мати певність, напишіть своє призвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відворотною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ......

Едмонтон, Канада
Шевченківський вечір.

Філія Українського Національного Об'єднання в Едмонтоні, влаштовуючи цьогорічний вечір пам'яті Шевченка відступила дещо від загально прийнятих „традиційних" програм. Ми вже привикли, йдучи на шевченківський концерт, до шаблонових програм: вступне слово, деклямації, хорові й сольові точки, доповідь (деколи й дві), а там знову деклямації, хор чи сольові точки. Українська публіка в Едмонтоні була приємно заскочена 11 квітня ц. р., переглядаючи програму, на якій було лише чотири точки й з цікавістю вижидала початку. Свято почалось лише з малим запізненням (15 хвилин після програмок, або пів години, згідно з часом початку, поданим на оголошеннях). Заля УНО, хоч і не „набита", але повна, публіка поважна, такий же й настрій, а з приємністю треба ствердити, що на залі спокійно — не чути брязкоту пляшок від „кока коля", ані крику дітвори.

Свято починається „Заповітом", який виконує музичний ансамбль С. Яременка.

Друга точка — сценічна картина „Шевченко в Літньому саду" — монтаж і режисерія В. Скорупського. Виконують І. Кейван, В. Ніньовський, І. Прокоп, С. Гнида й В. Кость, які вив'язались зо своїх роль досить добре, відігравши їх з чуттям і переживанням, особливо В. Ніньовський у ролі Шевченка. Сам монтаж „змонтований" дещо штучно, крім цього його автор В. Скорупський трохи нещасливо підібрав тему, забуваючи мабуть про річницю Переяславу, для чого публіці, особливо тепер, більше відповідали б інсценізації творів Шевченка, як „Розрита могила", „Великий Льох та інші. Напевно автор не мав цього на думці, але приказуючи в своїм монтажі викуп Шевченка з кріпацтва при допомозі москалів Брюлова й Венеціянова, виглядало це наче хвалоспів „старшому братові".

Дуже гарне враження зробила глибока й змістовна доповідь Ю. С., в якій прелеґент опрацював один період з творчости великого Кобзаря, подаючи коротке порівняння Шевченко - Гоголь, коли першого дослівно москалі викуповуючи з кріпацтва начеб „купили, але він остається вірний носій української національної ідеї, другий, Гоголь, приїжджає до Петербургу й „продається" добровільно москалям, збиваючи капітал на тематиці з життя України.

Четверта й остання точка інсценізація „Шевченко на засланні" — монтаж і режисерія В. Скорупського, музична ілюстрація С. Яременка. Ролю Шевченка гарно виконує Р. Осташевський, але символічних фігур: Нудьга — (З. Байрак), Надія — (І. Татчин), Доля — (І. Олійник). Пісня (Р. Росляк), на жаль майже не чути на середині залі, тому, що музичний супровід був трохи за-сильний. Сцену прикрашували гарно виконані декорації мистців І. Кейвана (Літній сад) і Ю. Крайківського (твердиня).

П. Ґ-кий.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

MEAT MARKET З ГРОСЕРНЕЮ
West Milford, N. J., повний виряд, товар, на провінції, довгий винайм. Рент $40 місячно. Власник продає з уваги на інший бизнес.
West Milford 4-7261

НАДЗВИЧ. ВКЛАД ГРОША
3 доми — умебльовані кімнати
Получені 2-10 кімнат, 1-8 кімнат, можна купити окремо. Добре положення New York City. Гарний дохід, нагода для подр. Повна ціна за всі 3 — 5 років винайм тільки $6.000. Кликати YE 2-3023 або пишіть M-4, Rm. 830, 11 W. 42 St., NYC.

"SERVICE STATION"
До винайму.
Новий 2 Bay Station
Route No. 4 Linden, N. J.
Потрібно не дуже багато готівки.
GULF OIL CORP.
ELizabeth 4-2700

EAST FISHKILL — Красвид, Estate — 12 акр. луки, потік, 9-кімн. колон. дім, коминки, терраси, знамените на мотель, ресторан; фарма на 1,000 індиків або сіл. дім, $40,000. Тел.: Plaza 8-2870 або Hopewell Junction 6-8697 суб.-нед., або пиш. Box A-26 Room 830, 11 W. 42 St. New York.

Stationery-Light Lunch, L. I.
Вел. чудова, цілковито відмодельована крамниця, досконалі приряди-виряд. Багато товару. Довгий винайм, кімнати. $80,000 цього року з $20,000 чистого доходу. Прийматимемо великий мортґедж. Цілість $32,000. CU 5-6067, M-4-A Rm. 830, 11 West 42nd St., New York City.

Diner for Sale - Mastic Beach, L. I.
Повний виряд, готовий до провадження, ідеальне для подружжя. Власник мусить продати. Приймається всі поміркованi оферти. Кликати понеділок до п'ятниці тільки
1-2 P.M. & 5-7 P.M. EV. 7-9819
M-5 Rm 830 11 W 42 St. NYC

ТАВЕРНА
на продаж
Близько перегонового тору Belmont Park, лайсенс коштує $400. Округа Nassau. Річний оборот $45,000, ціна $15,000. Без посередництва. McNALLY'S, 1 Elmont Rd. (бл. Hempstead Tpke), Elmont L. I. — Floral Park 2-9394

Warwick, N. Y.
16 акр. напроти 5 доріг, 5 будинків: голов. будинок, 20 кім, з прив. лазничками, олив. огрів., електр., модер виряд, кухня і бара, 2 верчені криниці, басейн, тенісовий корт, площа до гри м'ячем. Поміркована ціна.
C. Kahn, 40 E. 49th St., NYC

● REAL ESTATE ●

LAKE HOPATCONG HEIGHTS
40 миль від Jersey City
ТЕПЕР!
пора плянування літнього і на цілий рік
BUNGALOW
$3990
включаючи 5,000 ст. квад. з гарними деревами парцелі.
Публ. вигоди, 1,200 вище моря. Даром пляжа, веслування, рибовловля, всіх віроісповідань святині, Склепи A & P i Acme Super Market. Близько залізниці і автобусів. Огляньте модель Bungalow на посілості.
$95 ЗАВДАТКУ
$10 МІСЯЧНО
дасть Вам початок посідання власного дому на засаді буджетового пляну "Runique"
Дороговказ до посілости: — Дорога до Lake Hopatcong по зах. стороні озера, звернути на ліво при State Park близ. фонтани, звідки мінута до осілости.
Затямте назву:
LAKE HOPATCONG HEIGHTS
По дальші інформації писати до
Власник Будівничий
LAKE HOPATCONG HEIGHTS
17 Academy St., Newark, N. J.

Будь власником!!
80's EAST. Відновлений будинок, дохід понад $6,000. $15,000 вимагається готівки. Решта на догідні сплати. — Пишіть:
Box-M-5-A
Rm. 830, 11 W. 42 St., NYC.

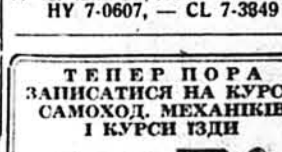
LAND FOR LEASE
Middle Island — Suffolk Co.
6 акр. в ідеальнім положенні, добре на бизнес, мешкання, фарму. 300 ft. on Jericho Turnpike. Чудова квадрат. площа. Поміркований рент. Власник J. Scotto, 147-06 111th Ave., Jam. 25, N.Y. or after 4 P.M. call JA. 9-4348.

ST. JAMES — 10 акр. при голов. дорозі з 8- кімн. домом, 1½ кахл. лазнички, олив. пар. огрівання. Надається на пансіон. Великий 2-поверх. курник і ґараж. Кликати Long Island St. James 2-6734

MASPETH — 4-РОДИН. ДІМ
Всі 4-кімн. апартаменти. 1 апар. вільний, знамениті умовини.
Жадає $9,200.
ERIC'S REALTY — HA 9-3700
74-19 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y.

2 будинки — 6 апар. і фабрика. Продається разом або окремо. Фабрика жіночих плащів. Пов. виряд. Фабрика має 20 машин Singer, Elec. Transmitter Pond Tables, 2 столи на краяння, CRA Speader. Догідна достава до Брукліну. Пишіть: M-6 Rm 830, 11 W. 42nd St., NYC.
HY 7-0607, — CL 7-3849

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

✝

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими та б. Вояками Визвольних Змагань, що дня 4-го травня 1954 р. в Бруклині по короткій недузі відійшов на вічний відпочинок у 67 році життя

бл. п. ВАСИЛЬ ЧОБОТАР

заслужений громадянин, хор. УГА та учасник визвольних змагань.

Покійний походив зі Станиславова і залишив тут в глибокому смутку свою Родину.

Тлінні останки перевезено до Дербі, Конн., де і відбудуться похорони в суботу, дня 8-го травня 1954 р. о год. 8:30 рано в церкві св. Петра і Павла в Ансонії, Конн., з похоронного Заведення Едварда Аджім в Дербі, Конн.

Горем прибиті
Сестри О. ДЗЮБИНИ з Родиною,
Г. ЗІНЧЕВА зі синами.

✝

Зі смутком повідомляємо Кревних, Приятелів, Знайомих і Українське Громадянство, що дня 30-го квітня 1954 р. упокоївся в Бозі, проживши 75 років,

бл. п. інж. АНДРІЙ ФАЛЕНДИШ

будівничий в Тернополі

довголітній член Дирекції Українського Банку, Голова Міщанського Братства, завідатель Фундації кн. Островського, член всіх культурно-освітніх Товариств в Тернополі та б. член УНДО.

Похорони відбулися 4-го травня 1954 р. з церкви св. Миколая в Бруклині, Н. Й., на кладовище Оливна Гора в Бруклині.

Прибиті горем
дружина — КАТЕРИНА ФАЛЕНДИШ
193 Bedford, Brooklyn,
сестрінок — РОМАН ФЛІНСЬКИЙ
196 — 22nd St., Irvington, N. J.

● REAL ESTATE ●

БУДУЄМО ДОМИ

4½ кімнатні або більші, після Вашого бажання, з пивницею або без, подвійні підлоги. Земний газ, тому дешево до огрівання: від $7,000, з пивницею $7,800 і більше.

В англійсько-німецькій дільниці.

REGENT 4-2106 або STAGG 2-5108

● FARMS FOR SALE ●

КУРЯЧА фарма, нові будинки, місткість на 10,000 дробу, або 3,000 носних курей. Пов. виряд, прибуткова, верчена криниця. Мешкання з олив. огрів. Ґараж на 2 авта, стодола, потічок, низ. податок, гарне полож. $32,500 — полов. готівки. Arlo E. Ericson, Washington, Conn. Phone 512 or 460.

Delaware Co. фарма з пов. вирядом 178 акр. 4 м. від Hobart, N.Y. 2 м. від гол. дороги. Комфорт. дім з лазничкою, печею і багато води. Стайня 35 шт. худ., трактор і машин., машини до досиня, холодільня молока і огрівач води. Ціна $13,500, $8,000 завдатку. За дал. інформ. пишіть або кличте: Stanley Nygard, South Hortright, N.Y. Phone HObart 5240.

● FARM FOR RENT ●

ДО ВИНАЙМУ МОЛ. ФАРМА 127 акр., стайня на 32 шт., сайло, вода в стайні; 2-род. дім, гар. і холод. вода, огрівач; полож. при твердій дорозі. 1 мил. від центру міста, щоденна достава пошти і шкіл. автобус. Д. гарне полож. Товар може бути проданий. Деякі машини; місяч. рент $125. Кликати: Lake Mohawk 4208.

● REAL ESTATE ●

HEMPSTEAD, $21,800
Чудов. Surrey Lane, 3 спальні, в старо-англ. стилі, вилож. камінням, дах з черепиці, 1½ лазнички, вел. наріжна площа, сліпа вулиця, коминок на дерево, усунення сміття, машина до миття посуди, відмежовано - закр. веранда, вик. підвал. Догідно до всього. Прикріпл. ґараж, каналізація. Hempstead 1-2960.

Ідеальне для родини
S. I. — $38,500
Дім з каменя і дерева — у відділеній дільниці, камін. тераси, 1-1/3 акр. на узгірю New York Bay. Вітальня, соняш. веранда з ошкленою стелею, модер. кухня, їдальня, 4 спальні, 2½ лазнички, 3 коминки, ґараж на 2 авта. DOngan Hills 6- 1628M.

YORKVILLE, 2 ПОВЕРХИ І ПІДВАЛ.
З брунатного каміння, до зайняття, можна вживати на бизнес, або помешкання.
Ціна $16,000 Мортґедж $7,000
KARHAN, 314 E 72 ST. RE. 7-0508
Call Monday—Friday, ask for Mr. Charles

НАГОДА НА КУПНО
Ново-відновл. дім з ґаражом, 8 вел. ясних кімн., новий автомат. олив. огрівач, вел. город з подвірям. Полож. Murray Hill Section від Flushing; дог. до школи, церков, склепів і комунік. Треба огл., щоб оцінити. Ціна на скор. продаж $14,750. За умов. кличте: FL. 9-7880.

Kingston (Vic.) N.Y. — Rosedale Heights: on Route 32; мала посілість; 5 кімнат 2 лазнички, модерн. кухня, електр. піч, всі удогіднення, красвид, веранда, ґараж. Також умебл. літній катедж, 3 кімнати, закрита веранда, вигоди, 7½ акр. Все за $12,500. Цілковито відновлено. Bahrenburg, 25 W. Merrick Road, Valley Stream, L. I. VA 5-1950.

Stony Brook — 3 спальні 2 ґаражі на авта, курники. Приблизно ½ акра. Ціна $9,400 на скорий продаж. Власник залишає місто для бизнесу.
FRANK L. GALLANT
Main St., Stony Brook, L. I.
Stony Brook 7-0930

Вступайте в члени У. Н. Союзу

Woodhaven, Forest Parkway
50x100, 11 кімнат, 2 лазнички, олив. парове огріваня. Ідеальне до перероблення для професіоналів. Близько до всього.
$22,000.
VI. 9-4904 — або пишіть:
A-26-A — Rm. 830 — 11 W. 42 St.
New York City.

Bruckner - Blvd.-Waterbury Ave.
Bronx, N. Y.
19 домів 1 і 2 родинних (достосовані до околиці) $16,000 й більше. 6 простірних кімнат, заля, сосн. голівудська кухня, 1½ лазнички, веранда, олив. огрівання, ґараж. Підвал на поземі вулиці, легко до перероблення на 2-ий апарт. G.I. 10% вплати, 30-річний мортґедж. — Також 2-род. 5 і 4½ — 4½ і 4½. Всі модерні удогіднення, наріжні, відповідні для професіоналів.
V. MILITELLO TA 9-6838

VALLEY STREAM $35,000
Новий 2-род. дім, ґараж на 2 авта, овоч дерева, багатий красвид. Ідеал. положення. 1-ий поверх: 6 вел. кімнат, колор. лазничка, огородж. веранда. 2-ий пов.: 5 кімнат, колор. лазничка, викінч. підвал, вигідна кухня, прибиральня. Олив. парове огрівання. VA 5-0225.

ІДЕАЛЬНЕ ДЛЯ РОДИНИ!!
Sea Cliff — жадає $22,500.
Кол. дім, 4 спальні, 2 лазнички, вел. вітальня, їдальня, кухня, приміщення на снідання, підвал, ґараж на 2 авта. Площа 75x125. Чудовий вид, олив. огрівання. Бл. до всього. В день кликати DE 5-4744. Веч. і нед. GL 4-5297
або пишіть
A 30-A Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC

GARDEN CITY, ДІМ-РАНЧА
3 спальні, 2 лазнички, 32 квадр. стіп вітальня-їдальня, прикр. 1 ґараж на авто, закрита тераса. Площа 70x100, $22,000. Кликати по 6 P. M.
Garden City 7-1439
Писати
M-3 Rm 830 11 W. 42 St. NYC

2-родинний $16,750
До зайн. 6 кімнат.
Ridgewood Plateau (Maspeth) — 1/5 — 1/6 кімн. апартаменти, вел. простірні кімнати, знамените положення, ґараж 2 авта; близ. до всього; добра нагоди, великий дохід. Огляньте самі. 59-38 Myrtle Ave., Ridgewood, Queens. Власник HE 3-4113

ЧУДОВИЙ ВКЛАД ГРОША.
Jersey City, N. J.
40 малих помешкань, модерні мосяжні рури. З ренту $19,641. Знижена ціна $87,000.
Писати
A-30, Rm 830, 11 W. 42 St., NYC
Власник Yonkers 5-9079

FREEHOLD, N. J.
20 акр. 12-кімн. дім, місце на 3,500 носних курей, до вилігування на 7,000. В стані A-1. Ціна $21,000, готівка $5,000. Знамените купно N. Y. & N. J.
S. Mellina — CO 6-9008
8611 — 23rd Ave., Brooklyn, N.Y.

Brooklyn Bargains!!!
HUMBOLDT ST. 13-8 род. з цегли дім; річний рент $3,000; ціна $13,000; гаряча вода.
VARET ST. 144-20 род. з цегли дім, ціна $12,000, аренд. платня $4,300 гаряча вода, без пар. огрівання. Intiso, 5713 12th Ave., Brooklyn, N. Y. UL. 3-7411.

2—6 родин. з цегли дім Bklyn
Мешк. 4-кімнат. кожн. дім. Bay Ridge апарт. власника рент вільний. Дім має 20 р. Знамените положення. Догідне сусідство Ціна на скорий продаж!
Власник
Werminghausen, 839 69 St. Bklyn
SH 8-2398

За повною й особистою обслугою

кличте

JOHN J. FOX & SONS, Inc.

FUNERAL DIRECTORS SINCE 1893

1908 Bathgate Ave. (near Tremont) Bronx, N. Y.

203 E. 201 St. (near Grand Concourse) Bronx, N. Y.
CY 4-1122 SE 3-9114

Вже більше 60 років ми солідно й з особливою увагою обслуговуємо багато католицьких родин у великому Ню Йорку. Оплата за повний, величавий і гідний похорон від $185.00.

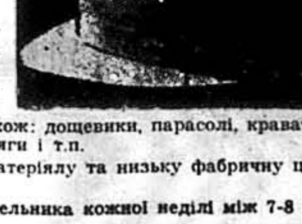
JOHN J. FOX JR., — директор

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТОВАРІВ НА ЛІТО

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)

має на складі великий вибір нових солом'яних та імпортованих з панами **КАПЕЛЮХІВ** від $1.94 та більше. Пригадуємо, що у нашому відділі **МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ** першої якости правдиві лляні сорочки з короткими рукавами, знаної марки "Jayson" від $1.29 вгору.

Всі сорочки ґарантовані в праню. У великому виборі також: дощевики, парасолі, краватки, шкарпетки, паски, купелеві одяги і т.п.

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8. вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

● MISCELLANEOUS ●

STEINWAY LODGE
RESTAURANT of DISTINCTION
Private Parties
Up to 200 in Exquisite Mirror Room
WEDDINGS A SPECIALTY
18-34 (foot of) Steinway Street
Astoria, Long Island AS. 8-9813

NOWINSKI'S
Bridal Shoppe
Першорядні, але недорогі.

Кожна дівчина, що вступає в супружий стан без огляду на те, скільки може видати на слюбний стрій, може виглядати чудово, коли одержить від нас фахову пораду і вказівки відносно сукні для себе і дружок. Наше завдання задоволити клієнтелю до найдальш ідучих границь.

406 BROADWAY
BAYONNE, N. J.
Tel.: Federal 9-1848
●
KAROL i ELENORA LEWANDOWSCY
властителі.

CATHOLIC BOOK SERVICE
111 Adam Street
Sea Cliff, Long Island, New York
Купуйте наші дарунки на уродини, перше Св. Причастя і "Graduation." Ми маємо деякі елегантні католицькі книжки, молитвенники в дарунковім опакуванні. Посилайте за католицькими публікаціями з усіх видавництв.
Зараз телефонуйте:
GLen Cove 4-7380

UNION STOVE WORKS, Inc.
of New York
оголошує відкриття відділу в New Jersey.
Union Stove & Appliances, Inc.
491 So. Washington Avenue
(Foster Village)
Bergenfield, N. J.
ПОВНИЙ ВИБІР
- Газових і електр. кухонок
- Апаратів "Air Conditioners"
- Машини до прання
- Апаратів до сушення одягу
- Печей до огрівання води
- Холодільників "Refrigerators"
- Апаратів до миття посуди.

Tel. DUmont 5-0500

Купуйте в
NATIONAL GROCERY & DELICATESSEN
Ви заощаджуєте до 25% на всіх харчах
Chalie T. Corp.
345 East 5th Street, N.Y.C.
Tel.: AL 4-7072
Гов. у Вашій мові, також по-німецьки, англ.

ШЕНШИЛІ — Найкращий рід виплеканий схрещенням. Добра нагода, вийняткова нагода збагатитися. Розпічніть цей прибутковий бизнес. Відвідайте нас!
Chinchilla Breeders Exchange
(Esth. 1940)
476 Amsterdam Ave (83 St.) NYC
SU. 7-3752 or Ranch RE. 9-2705

American Beauty Awning Corp.
ADJUSTABLE
Aluminum Awnings
INSIDE CONTROL
for Light & Ventilation
266 Sea Cliff Ave.
Sea Cliff, L. I. Glen Cove 4-7406

СПЕКУЛЯЦІЯ В ДІЛЯНЦІ УРАНУ
Фірма висилає тепер уран. Продаж около **15¢** за акцію.
Останні інформації без зобов'язання. Тел.: HU 4-1800
DAGGETT SECURITIES, INC.
75 Bloomfield Ave., Newark, N. J.
HUmboldt 4-1800

Про пригоди зайчиків, лисичок, горобчиків, і про пригоди хлопчиків, що люблять звірята нашого краю — прочитаєте в новій книжці
оповідань
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Сойка–Штукарка
Добре читання для дітей і молоді.
ЦІНА $1.00
Замовляти в „Свободі".
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

● SUMMER RENTALS ●

ADIRONDAK MTS. RESORT ON 4th LAKE INLET, N. Y.

30 акрів землі і 15 камінних будинків з повним умеблюванням, надається на безмежний готелевий інтерес, санаторію або курортно-відпочинкову оселю.

Запевнений дозвіл на продаж алькоголю.

Посілість довжиною 1,100 стіп над озером з власною модерною пристанею, човнами та всім вирядом при стейтовій дорозі 1. 28 біля Олд Форджі.

Продається по дуже низькій ціні. По ближчі інформації звертайтеся:

WALTER ZAPARANIUK, c/o CERTIFIED REALTY AGENCY, 106 Foster Bldg., Utica, N. Y. — Tel.: 4-5345 or 5-1955.

● RESTAURANTS ●

HOLBROOK HOTEL
Передтим знаний як Sunrise Farm Hotel. Одна станція до Ronkonkoma.
Давновідоме місце на
BUS-PARTIES • DINNER PARTIES • PICKNICKS
Дальші інформації письменно або телеф.
Теперішний властителя: Albert Huber.
HOLBROOK HOTEL, Holbrook, L.I. • Tel.: Ronkonkoma 8535

ALFRED J. WEISE'S
THE MANSION
54 LINCOLN AVENUE
(1 Block v. Merrick Rd.)
ROCKVILLE CENTRE, L.I.
Найкраща німецька кухня — Cocktail Lounge.
ВЕСІЛЛЯ • БЕНКЕТИ • ГОТЕЛЬ - ПРИМІЩЕННЯ.
Telephone: ROckville Centre 6-9662.

HENNY'S
New Springville
2187 Richmond Ave., Staten Island
Near Rockland Ave.
Special Steak Platter $1.50
Served Daily
Visit Our Redecorated
DINING ROOM
Excellent for Picnics, Banquests etc. Call GI 2-9799.

● MISCELLANEOUS ●

ШЕНШИЛІ
6 ЧУДОВИХ ПАР;
расові, реєстровані: ціна $2,100.
625 Nye Ave., Irvington, N. J.
ESsex 2-3284

ОСЯГНІТЬ
фінансову незалежність.
Приступіть до цього просперуючого бизнесу. Пишіть за інформаціями цін і висоти прибутку цього приємного бизнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ ФУТЕР у Фірмі
ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ

Маємо на випродажі куниці; камінні і лісові мінки і соболі. Дешеві ціни. Виконуємо на замовлення елеґантні футра, з найкращого ґатунку шкірок. Переробляємо всякі футра за найновішими фасонами. Принимаємо до переховування на літній сезон. Достава на місце.

Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N.Y. 9. N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ЧИ РОБИТЕ ПОДРУЖНІ ПЛЯНИ?
Цей гарний готель спеціялізується у виготовленні весіль та інших суспільних нагод.
Величава заля
Вигідні фотелі
Смачне меню
Досвідчена обслуга звертає увагу на кожні подробиці.
Phone Banquet Dept. EL. 5-7300
BEEKMAN TOWER HOTEL
A smart convenient location in exclusive Beekman Hill section.
49th ST. and 1st AVE., N.Y.C.

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminouh
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлак

ALLIANCE CLUB
GALA WEEKEND SHOW
• Talent Nite Every Friday •
CARMEN RIOS TRIO
2 оркестри — нічні дансінґи.
78-80 St. Marks Pl. N. Y. C.
(8th St., and 1st Ave.)
GR. 7-9765

TWO GUITARS
244 E. 14th St. New York City
OR. 3-5335
Приємна атмосфера, першорядна кухня, українська і модерна музика до танців.
ПРОГРАМА ЩОВЕЧОРА
о год. 9 і 12.

● STORE FOR RENT ●

ПОТРІБНО
пильного оперейтора.
Склеп 12x46 — Bronx
для спілки, що бажає поліпшити пересічні умовини життя. Нова дільниця крамниць. Близ. шкіл, церков, комунікацій і інш. Ідеальне на студію танків, на крамниці з муз. прил.,з обувям, з трикотажем та улюбл. звірятками. — OL 4-1674.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568